

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: L. H., nar. X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2024, č. j. X (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“), jímž byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2024, č. j. X. Jím byla zamítnuta žalobcová žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též jen: „*ZDP*“). Na základě posudků o žalobcově invaliditě zpracovaných jak v řízení o žalobcově žádosti o invalidní důchod, tak v řízení o jeho námitkách, bylo totiž zjištěno, že ačkoliv je u žalobce dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 ZDP, jehož rozhodující příčinou

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

je středně těžké astma bronchiale, tedy postižení uvedené v kapitole X., oddílu B, položce 3b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále též jen: „*příloha k vyhlášce o posuzování invalidity*“), míra jeho pracovní schopnosti v jeho důsledku poklesla toliko o 30 %. Žalobce tedy není invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP.

Obsah žaloby

2. Ve své žalobě poukázal žalobce na potíže, kterým čelí v každodenním životě. Má středně těžké astma bronchiale, zadýchává se při chůzi i při práci. Přestože se rozhodl skončit s kouřením, na jeho špatném zdravotním stavu to nic nezměnilo. Vykonává těžkou a namáhavou práci v horku, zimě, průvanu, hluku, prachu a v ionizujícím prostředí. Trpí těžkou obezitou, přičemž v důsledku toho, že přestal kouřit, ještě více ztloustl. Obezitu řeší na obezitologii ve Fakultní nemocnici v Plzni, zařizuje si také bariatrickou operaci v Karlových Varech. Kromě astma a obezity se léčí na kardiologii, interní ambulanci, neurologické ambulanci, plicní ambulanci, má také velmi těžkou spánkovou apnoei. Nedávno začal léčbu v centru léčby bolesti v Plzni. Více než 20 let se léčí s Bechtěrevovou nemocí, kvůli níž trpí velkými bolestmi zad. Zatím nevidí žádné zlepšení, aby mohl vykonávat práci ve svém zaměstnání.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 20. 6. 2024 vypracovaného posudkovým lékařem pro účely řízení o námitkách, který invaliditu žalobce posoudil tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak nejde o invaliditu, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobci poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce bylo stanoveno postižení uvedené v kapitole X. odd. B, položce 3b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30 %. Posudek podle žalované splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Zároveň lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Žalovaná dále navrhla k důkazu posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který by měl soud obstarat a provést během jednání.

Posouzení věci

4. Soud ve věci konal dne 29. 1. 2025 jednání, jehož se zúčastnil žalobce a zástupkyně žalované, paní Mgr. Petra Turková. Žalobce odkázal na podanou žalobu a popsal potíže, jimž v důsledku svých onemocnění trpí ve svém osobním a pracovním životě. Uvedl, že v mezidobí již podstoupil plánovanou bariatrickou operaci a díky ní i léku ozempic se mu podařilo zhubnout téměř 40 kg. To má však na druhé straně nepříznivý dopad na jeho záda, s nimiž se nadále léčí a jejichž úporné bolesti mu znemožňují normálně fungovat. Probíhá řada vyšetření, na která se ovšem není snadné dostat a jsou na ně dlouhé čekací

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

lhůty. Žalobce je v nesnadné situaci i kvůli svému zaměstnání, které nemůže řádně vykonávat, ale současně mu není ani poskytnut invalidní důchod. Má velký zájem pracovat, ale pro trvalé bolesti a léky, které na ně musí užívat, toho není schopen, i v práci mu řekli, ať se nejdřív vyléčí. Zástupkyně žalované odkázala na vyjádření k žalobě a na obsah napadeného rozhodnutí.

5. Během jednání soud provedl důkaz posudkem o invaliditě žalobce Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 22. 11. 2024 (dále též jen: „posudek PK MPSV“), který nechal soud v průběhu řízení zpracovat. Žalobce ani žalovaná provedení jiných důkazů nenavrhli. Výsledky provedeného dokazování jsou shrnuty níže.
6. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující podstatné skutečnosti.
7. Žalobce byl poživatelé částečného invalidního důchodu od 26. 2. 2007 pro středně těžké astma bronchiale. Rozhodnutím ze dne 21. 5. 2014, č. j. X, žalovaná žalobci invalidní důchod pro invaliditu I. stupně odňala, protože podle posudku OSSZ Tachov ze dne 14. 5. 2014 již nebyl invalidní, když v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 15 %. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno (a žalobcovy námitky proti němu směřující zamítnuty) rozhodnutím žalované ze dne 13. 8. 2014, č. j. X, a to na základě posudku o žalobcově invaliditě zpracovaného lékařem žalované dne 6. 8. 2014. Rozhodující příčina žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla tehdy klasifikována podle kapitoly VIII., odd. A, pol. 7 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity (smíšená převodní a percepční nedoslýchavost).
8. Dne 22. 11. 2023 uplatnil žalobce novou žádost o invalidní důchod. Posudkem o jeho invaliditě ze dne 5. 1. 2024 zpracovaného lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu (dále též jen: „IPZS“) MUDr. J. Š., bylo zjištěno, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dle § 26 ZDP, jehož rozhodující příčinou je lehká forma spánkové apnoe klasifikována podle kapitoly VI., pol. 5a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti byla hodnocena na 20 %, k čemuž náleží zvýšení podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity s ohledem na vliv rozhodujícího zdravotního postižení na žalobcovu schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v dosavadní výdělečné činnosti či rekvalifikace o 10 %. Celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobce tedy činila 30 %. Žalobce tedy nesplnil podmínku pro vznik nároku na invalidní důchod, pročež žalovaná rozhodnutím ze dne 18. 1. 2024, č. j. X, žalobcovu žádost zamítla.
9. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce námitkami. V řízení o nich žalovaná obstarala posudek lékařky IPZS MUDr. M. R. ze dne 20. 6. 2024. Podle jeho závěrů se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dle § 26 ZDP, jehož rozhodující příčinou je středně těžké astma bronchiale s chronickou kuřáckou bronchitidou klasifikované podle kapitoly X., odd. B pol. 3b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pokles pracovní schopnosti žalobce byl stanoven na 30 %, přičemž nejde o zdravotní postižení, které by mělo takový vliv na žalobcovy pracovní schopnosti, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu jeho pracovní schopnosti. Ani v řízení o námitkách tedy nebyly shledány skutečnosti, které by zdůvodnily žalobcův nárok na invalidní důchod. Proto žalovaná napadeným rozhodnutím potvrdila rozhodnutí z 18. 1. 2024 a žalobcovy námitky zamítla.
10. V průběhu soudního řízení nechal soud zpracovat posudek o žalobcově invaliditě PK MPSV. Z tohoto posudku datovaného dnem 22. 11. 2024 se podává, že komise zasedala ve složení MUDr. J. V., předsedkyně, MUDr. E. J., další lékař se specializací interní lékařství

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

a Bc. K. T., tajemnice. Žalobce nebyl jednání komise přítomen. Z posudku soud zjistil, že PK MPSV je ve svých závěrech v zásadě ve shodě s posudkem IPZS ze dne 20. 6. 2024, jakkoli rozhodující příčinu žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu shledává a klasifikuje poněkud odlišně. Shodně se závěry posudku IPZS ze dne 20. 6. 2024 však i PK MPSV identifikovala u žalobce dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Jeho rozhodující příčinou však podle ní je bronchiální astma alergického původu funkčně lehkého stupně bez doprovodné ventilační poruchy s přiměřenou resistencí v dýchacích cestách a přiměřenou inflací plic s normálními parametry PEF i FEV1 bez frekventnějších exacerbací. Nejde o astma pod částečnou kontrolou s poklesem hodnot PEF a FEV1 pod 80 % náležitých hodnot s průkazem používání úlevových léků a čtenějších exacerbací. Jedná se tedy o astma pod kontrolou uvedené v kapitole X., odd. B, pol. 3a) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozpětí 5 – 10 %. U žalobce je kvůli jeho profesi stanovena míra poklesu v horní hranici daného rozpětí, tj. 10 %. Další komorbidity, jimiž žalobce trpí, odůvodňují zvýšení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti o dalších 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Výsledná míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti tedy činí 20 %.

11. PK MPSV dále ve svém posudku konstatovala, že rozhodující příčinu žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nelze hodnotit podle stejné kapitoly, oddílu a položky 3b), 3c) nebo 3d), neboť se nejedná o astma pod částečnou či nedostatečnou kontrolou s poklesem plicních parametrů PEF a FEV1 pod 80 % náležitých hodnot, s FEV1 zpravidla v rozmezí 60-70 % s četnými exacerbacemi. Taktéž se nejedná o obtížně léčitelné astma s poklesem FEV1 pod 50 % náležitých hodnot s nutností ústavní péče.
12. Z těchto důvodů PK MPSV uzavřela, že žalobce nebyl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.
13. Soud především konstatuje, že posudek PK MPSV považuje za úplný (neboť přihlíží ke všem posudkově významným lékařským zprávám, vypořádává se se všemi rozhodnými skutečnostmi i s potížemi udávanými žalobcem), jednoznačný (neboť jeho závěry jsou formulovány jednoznačně a konkrétně zdůvodněny), logicky koherentní a ve svém souhrnu přesvědčivý (neboť ze zjištěných skutečností konsekventně vyvozuje své závěry, které tak jednoznačně nacházejí oporu ve skutkových zjištěních, z nichž PK MPSV vycházela, a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi). Posudek PK MPSV proto odpovídá kritériím, které na něj uplatňuje ustálená judikatura NSS (srov. např. rozsudek ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52).
14. Posudek PK MPSV je třeba v řízeních o přezkum rozhodnutí ve věcech invalidního důchodu považovat za stěžejní důkaz, a to s ohledem na to, že v jejich centru stojí odborně medicínská otázka posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu, k jejímuž zodpovězení nemá soud potřebné odborné znalosti (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58). Soud přitom z podaného posudku PK MPSV v posuzované věci mohl vycházet, neboť v něm neshledal vady, které by způsobovaly jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost. Z toho důvodu soud při svém rozhodování vyšel ze závěrů obsažených v posudku PK MPSV.
15. Takto zjištěný skutkový stav soud hodnotil podle následující právní úpravy.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

16. Dle § 26 ZDP: „Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.“
17. Podle § 39 odst. 1 ZDP: „Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.“ Dle druhého odstavce téhož ustanovení: „Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“
18. Jak je patrné ze shora uvedeného rekapitulace obsahu posudku PK MPSV, dospěl soud ve věci k jednoznačnému závěru, že žaloba není důvodná.
19. Dokazováním, které soud v řízení provedl, vyšlo najevo, že závěry, k nimž dospěly posudky o žalobcově invaliditě zpracované IPZS v průběhu správního řízení o žalobcově žádosti o invalidní důchod, jsou věcně správné, když konstatují, že žalobce není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 ZDP. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že se posudky zpracované v průběhu správního řízení poněkud odlišují od identifikované rozhodující příčiny žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (zejména jde o posudek první). Primárně totiž všechny posudky (včetně posudku PK MPSV) jednoznačně konstatovaly, že míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti nedosahuje zákonem předvídané hranice pro vznik invalidity I. stupně. Tento závěr je tak nutno po provedeném dokazování hodnotit jako prokázaný. Kromě toho soud ve svých závěrech vychází na prvním místě z posudku PK MPSV. Ta totiž vycházela z nejširšího okruhu dostupných podkladů, které byly komisionálně hodnoceny, přičemž reagovaly i na obsah žalobních námitek. PK MPSV se také ve svém posudku řádně vypořádala se závěry, k nimž dospěl posudek IPZS ze dne 20. 6. 2024, když přesvědčivě a na podkladě zjištěných skutečností vysvětlila, proč není rozhodující příčinou žalobcova dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu možno hodnotit podle kapitoly X., odd. B, pol. 3b), tedy podle klasifikace, kterou použila lékařka IPZS v posudku ze dne 20. 6. 2024. Za takové situace soud považuje posudek PK MPSV za přesvědčivý a rozhodující pro formulaci závěru o skutkovém stavu věci.
20. Ze žaloby se podává, že žalobce namítal především nesprávné posouzení otázky své invalidity. Provedeným dokazováním však bylo zjištěno, že tato námitka byla nedůvodná. Žalobce nepochybně trpí řadou onemocnění, která mají citelný dopad na jeho pracovní i soukromý život. O této skutečnosti nemůže být v posuzované věci žádného sporu. Ostatně i žalovaná v obou svých rozhodnutích dospěla k závěru, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, pro který signifikantním způsobem poklesla jeho pracovní schopnost (20 %). Tento pokles však není dostatečný pro vznik nároku na invalidní důchod, byť pro invaliditu I. stupně.
21. Pokud jde o žalobcem tvrzená další onemocnění, poukazuje soud na to, že PK MPSV přihlédla ke všem relevantním podkladům, tj. i k samotným žalobcem doloženým lékařským zprávám. Soud ani na podkladě žaloby neshledal, že by některé žalobcem tvrzené a doložené onemocnění bylo přehlédnuto. V této souvislosti je pak třeba žalobce zvláště upozornit na ustanovení § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity. Podle tohoto ustanovení platí, že i když je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

pojištění více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá postižení se nesčítají. Určí se však, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle něj. Vliv případných dalších komorbidit na pokles pracovní schopnosti lze pak dále zohlednit podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Jak je patrné ze shora uvedeného, PK MPSV k aplikaci tohoto ustanovení přistoupila, a to v maximální možné míře (10 procentních bodů), ale ani tato skutečnost nevedla v žalobcově případě k dosažení hranice míry poklesu pracovní schopnosti, jež by odůvodnila vznik nároku na invalidní důchod.

22. Jde-li pak o započatou léčbu chronických bolestí v kříži (lékařská zpráva MUDr. J. L. z Fakultní nemocnice v Plzni ze dne 22. 7. 2024) a o bariatrické vyšetření v Karlovarské krajské nemocnici ze dne 23. 7. 2024 (zpráva MUDr. J. M.), již z dat vydání těchto zpráv je patrné, že popisují vývoj, který nastal až po vydání napadeného rozhodnutí. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu však soud vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Proto k těmto zprávám a jim popisovaným obtížím nemohl soud v tomto řízení přihlídnout. Tyto lékařské zprávy však mohou být zohledněny v rámci případného nového správního řízení o žádosti o přiznání invalidního důchodu, rozhodne-li se žalobce takovou žádost podat. Jak totiž vyplynulo i z průběhu jednání, žalobcův zdravotní stav se nadále vyvíjí a je nadále vyšetřován pro potíže související zejména s jeho zády. Lze proto předpokládat, že po ustálení těchto potíží mohou být podkladem pro nové posouzení jeho invalidity v budoucnu.

Závěr a náklady řízení

23. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Procesně úspěšným účastníkem byla žalovaná. Ta by tak sice měla právo na náhradu nákladů řízení po procesně neúspěšném žalobci, avšak coby správní orgán, součástí jehož povinností je i hájení vlastních rozhodnutí v soudním řízení správním, v tomto řízení nevynaložila žádné náklady, které by tuto její běžnou úřední činnost přesahovaly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 29. ledna 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.